

רועי רוזן: מסע מודרך בתוך קברי

04.07.2015 - 21.05.2015

תערוכת היחיד החדשה של רועי רוזן, "מסע מודרך בתוך קברי", מפגישה יחדיו עבר והווה, זהויות שונות ומצבי ביניים זומביים של חיים ומוות, המהווים מוטיב חוזר בעבודותיו של רוזן.

בתערוכה משלב רוזן מגוון מדיות, ובהן סרט, ציור, צילום וספר. חלקו הראשון של הספר, "הלילה של ולדימיר" (שיצא בהוצאת Sternberg Press), הוא אלבום שנוצר כביכול על ידי האמן הבדוי מקסים קומר-מישקין, שהיגר לתל אביב ממוסקבה והתאבד ב-2011. קומר-מישקין, שהאמין שולדימיר פויטין זומם לרצוח אותו, נוקם כאן בפוטין דרך האמנות. במעין הכלאה של ספר ילדים וביקורת פוליטית עקובה מדם, חפצים דוממים קמים לתחייה, מתעללים במנהיג הפוליטי ולבסוף רוצחים אותו. תפיסת העולם הפרנואידית של היצירה מוליכה לשלל סבוך של הקשרים ורמזים שחבויים בה. חלקו השני של הספר, שנכתב בדמות בדויה נוספת, רוזה צ'בנובה, מבאר מנעד רחב של הנושאים הללו, למן מצימות פיננסיות של אוליגרכים רוסים, דרך ספרות ימי-הביניים ועד לגל ההגירה מרוסיה לישראל. לצד כל זאת, המחברת גם מוסיפה גילויים מרעישים על חייו ומוותו של האמן. לצד הספר מוצג בתערוכה מבחר מצויירי האסטרולוגיה הפרנואידית של קומר-מישקין.

הסרט "עבודות הוידאו של הקבורים בחיים" (2013, 35 דקות), מרחיב את עיסוקו של רוזן בדמותו של קומר-מישקין, כאשר הבדיון כולל לא רק את עבודתו של מישקין כאמן יחיד, אלא גם את עבודות הקולקטיב שלו: קבוצת "הקבורים בחיים", שחבריה היגרו מארצות בריה"מ לשעבר. הסרט, שנוצר כביכול לאורך עשור, פורש את עקרונותיהם האידיאולוגיים והיצירתיים באשר להיסטוריה, פוליטיקה, כישוף ומוות ומורכב מ-6 עבודות שונות. משתתפים בו, בין השאר, השחקנית לוסי דובינצ'יק, הבמאי סכנדר קופטי, המוסיקאי איגור קרוטגולוב והאמנים יאיר גרבוז ומיכאיל גרובמן. הסרט הוקרן (נובמבר, 2013) בבכורה עולמית בפסטיבל הסרטים הבינלאומי ברומא, שם זכה לציון לשבח ובבכורה ישראלית בפסטיבל קולנוע דרום (מאי, 2014). בדצמבר האחרון זכה הסרט בפרס הסרט הטוב ביותר בפסטיבל הבינלאומי לקולנוע ניסיוני בבוקרשט (BIEFF), רומניה.

לצד עבודות אלו של קבורה בחיים, מוצגת גם קבורתו של רוזן עצמו, המצייר עצמו אחת לכמה שנים לאחר שנקבר, כשהאדמה שקופה, במעין קפלה מהופכת. ציור ההלוויה החדש של רוזן הוא

הרביעי במספר (ההלוויה השלישית ארעה לפני חמש שנים), ובו מוטיבים שמרפררים, בין השאר, לזהות הבדויה של קומר-מישקין והקולקטיב שלו.

רועי רוזן (נ. 1963) הוא אמן, סופר וקולנוען. הוא מחזיק בתואר ראשון מה- School of Visual Arts ובתואר שני באמנות מ-Hunter College, שניהם בניו-יורק, בה חי ופעל כ-12 שנה. הוא הציג עד היום שורה של תערוכות יחיד בארץ ובעולם, ביניהן כאלו שנויות במחלוקת אשר עוררו זעם והערצה בו זמנית: "חייה ומות כאווה בראון" במוזיאון ישראל (1997); "ז'וסטין פרנק" במוזיאון הרצליה (2003); "הוידויים של רועי רוזן" במרכז לאמנות עכשווית בתל אביב (2008); "המת הפעיל רועי רוזן", תערוכה רטרוספקטיבית במרכז לאמנות עכשווית בורשה; "צעף זדוני של רוע", הצבה מחודשת של חייה ומות כאווה בראון במרכז הבינלאומי לאמנות חזותית (INIVA) בלונדון (2012); ועוד. סרטו "צא" (2010), זכה בפרסים רבים, ביניהם "Orizzonti" לסרט הטוב ביותר בפסטיבל ונציה ובפרס "ARTE" בפסטיבל הבינלאומי לסרטים קצרים באובראהוזן. (שגם הקדיש רטרוספקטיבה קולנועית לאמן בשנת 2013).

רוזן הוא פרופסור במדרשה לאמנות, מכללת בית ברל, ובאקדמיה לאמנות בצלאל. כמו כן הוא חבר במערכת כתב-העת "המדרשה" ובמערכת כתב-העת "מעין".